

Op ons kun je bouwen

Verkiezingsprogramma 2022-2026

DE **VV**
ZOETERMEERSE **D**

Inhoudsopgave

Inleiding	3
I. Een stad waar het fijn leven is	5
1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen	5
1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden	5
1.3 Waar je veilig en comfortabel van A naar B kunt	6
1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen	7
1.5 Afvalbeleid	8
II. Een bloeiende lokale economie	9
2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen	9
2.2 Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt	9
2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden	10
2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan	12
2.5 Waar iedereen meedoet en integreert	12
2.6 Waar toegankelijkheid de norm is	13
III. Waardevol samenleven	14
3.1 Met aandachtvolle zorg, dichtbij huis	14
3.2 Waar je fijn kunt opgroeien	15
3.3 Waar onderwijs een gelijkwaardige start biedt	16
3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen	17
IV. Een veilige stad	18
4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen	18
4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt	19
V. Een gemeente die klaarstaat voor haar inwoners	20
5.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat	20
5.2 Waar we onze krachten bundelen voor slimme oplossingen	20
5.3 En waar we verstandig met ons geld omgaan	21

Inleiding

Beste Zoetermeerder,

Zoetermeer is een stad om van te houden! Jij woont in deze fantastische stad barstensvol met kansen. Dag in, dag uit zetten onze lokale politici zich in om deze plek nog mooier te maken. Op woensdag 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er volgens jou in de gemeenteraad mag plaatsnemen.

In de afgelopen vier jaar hebben we laten zien dat de VVD het verschil maakt voor onze mooie stad en dat willen we de komende vier jaar weer doen. In dit verkiezingsprogramma kun je per onderwerp lezen wat de Zoetermeerse VVD ervan vindt. In de kern staat de Zoetermeerse VVD voor het volgende:

Een gemeente die klaarstaat voor de inwoners

De VVD wil een gemeente die voor jou werkt. Met een prettige woonomgeving die veilig is en met genoeg groen en voorzieningen in de buurt. Een gemeente die regelt dat de straten schoon zijn, dat kinderen veilig naar school kunnen en dat je dicht bij huis op goede zorg kunt rekenen. Onze gemeente moet een fijne plek zijn waar jij prettig kunt wonen, werken en leven.

Goed en betaalbaar wonen

Of je nu voor jezelf een woning zoekt in Oosterheem, samen wil wonen met je partner in De Leyens of voor je familie een huis met tuin zoekt in Rokkeveen: de woningnood in Zoetermeer is hoog en het einde hiervan is nog niet in zicht. De Zoetermeerse VVD wil dat er snel nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan betaalbare koop- en huurwoningen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er zo spoedig mogelijk gestart wordt met de bouw van de woningen in het Entreegebied.

Een bloeiende lokale economie

De Zoetermeerse VVD wil dat er in Zoetermeer en omgeving meer banen bijkomen, want een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het versterkt je gevoel van eigenwaarde en trots en het zorgt voor sociaal contact met collega's. Daarom willen wij dat iedereen in Zoetermeer mee kan doen. Ondernemers krijgen voldoende ruimte om aan de slag te kunnen. Lokale bedrijven hebben een moeilijke tijd achter de rug. We willen niet dat zij van het kastje naar de muur worden gestuurd. We geven hen snel en duidelijk antwoord op vragen en denken mee over de beste oplossing.

Prettig leven in een veilige buurt

We willen dat je prettig kunt leven in Zoetermeer. Dit betekent aandacht voor een groene omgeving met voldoende mogelijkheden om je vrije tijd te besteden, bijvoorbeeld in en rondom het Noord-Aa, het Buytenpark, de Nieuwe Driemanspolder of het Bentwoud, maar ook in de parken in je buurt. En prettig leven betekent ook veilig leven. Verkeerssituaties in onze gemeente moeten veilig zijn voor voetgangers, fietsers en auto's. En als VVD zetten

we ons in voor een rustige en veilige wijk. Voor onrust in de wijk geldt: voorkomen is beter dan genezen, maar als het nodig is grijpen we stevig in.

Slim en duurzaam groen

Als het gaat om energie moet Zoetermeer verduurzamen. Huizen gaan van het gas af en we gaan op zoek naar nieuwe energiebronnen. Dit vraagt om verstandige keuzes. De Zoetermeerse VVD wil dat verduurzaming betaalbaar blijft voor gewone gezinnen en ondernemers. Zonne-energie is welkom, maar voor windmolens is er in de stad geen plek. Zo zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst en dat we onze stad schoon en leefbaar houden.

Verstandige financiële keuzes

Als de gemeente meer uitgeeft dan er binnenkomt, ontstaan er op enig moment problemen. Daarom letten we goed op onze gemeentelijke schatkist. We houden de lokale lasten laag door de gemeentelijke taken op een zuinige, maar effectieve manier uit te voeren, ook als dat betekent dat we lastige keuzes moeten maken. En als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Zo houden we het leven in Zoetermeer voor iedereen betaalbaar.

Het afvalreferendum

Tegelijk met de verkiezing voor de gemeenteraad vindt ook een referendum over afval plaats. De VVD kiest voor een combinatie van nascheiding met vrijwillige bronscheiding. Voor inwoners betekent dat gemak en ons restafval wordt beter verwerkt dan nu het geval is. We zijn tegen diftar, waarbij je moet betalen per keer dat je de ondergrondse container opent of je afvalcontainer aan de weg zet en wij willen dat het ophalen van grofvuil gratis blijft.

Wij zijn er voor jou

Niet alleen nu, maar ook na de verkiezingen kun je op ons rekenen. De VVD-raadsleden en wethouders zijn goed bereikbaar en blijven graag met je in gesprek. Zit je ergens mee of wil je ons ergens over spreken dan zijn we er voor jou.

Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je contact met ons opnemen per mail (fractie@vvdzoetermeer.nl) of via onze social media

www.facebook.com/vvdzoetermeer.nl,

www.twitter.com/vvdzoetermeer,

www.instagram.com/vvdzoetermeer.

Samen bouwen we aan Zoetermeer

Jan ledema

Lijsttrekker Zoetermeerse VVD

I. Een stad waar het fijn leven is

1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig voelt. Daarom is het belangrijk dat alle Zoetermeeders op ieder moment in hun leven in het juiste huis kunnen wonen. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood in Zoetermeer hoog. De Zoetermeerse VVD wil dat er 800 nieuwe huizen per jaar bijgebouwd worden, zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan wonen.

- ▶ Het oplossen van de woningnood is onze prioriteit, zodat woningen weer betaalbaar worden. Daarvoor moet het bouwtempo omhoog naar gemiddeld 800 woningen per jaar.
- ▶ We leggen de focus op grote woningbouwprojecten in de Entree, de Binnenstad, het Dutch Innovation Park en rondom het nieuwe station Lansingerland Zoetermeer.
- ▶ Om het sociaal eigenaarschap, het gevoel van je verantwoordelijk voelen voor je omgeving, in de stad te stimuleren, focussen we op het bouwen van woningen in de vrije sector.
- ▶ We hebben in Zoetermeer genoeg sociale huurwoningen, maar in teveel sociale huurwoningen wonen mensen die daar geen recht (meer) op hebben. Daarom zetten we in op doorstroming vanuit de sociale woningbouw naar de vrije sector. Dit doen we met de inzet van doorstroom-makelaars en door gericht te bouwen voor doelgroepen die nu vastzitten, zoals empty nesters.
- ▶ We willen huurcorporaties verplichten dat doorstromen naar een beter passende woning financieel aantrekkelijk wordt.
- ▶ Studerende jongeren moet nu vaak de stad uit als zij tijdens het studeren een eigen plekje willen hebben. Wij willen meer ruimte geven aan de ontwikkeling van studentenwoningen op een campus of in de binnenstad.
- ▶ We schaffen de voorrangspositie van migranten met een verblijfsvergunning bij sociale huurwoningen af. We zorgen alleen voor tijdelijke huisvesting.
- ▶ De gemeente moet voldoende capaciteit hebben om lopende bouwprojecten snel af te wikkelen en nieuwe op te pakken.
- ▶ We moeten nu al beginnen met de bouwplannen van de toekomst. Om daar als gemeente meer grip op te krijgen willen we een actiever grondbeleid gaan voeren, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen.
- ▶ Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepelere procedures voor nieuwbouw. Participatietrajecten moeten goed worden neergezet met duidelijke kaders, goed verwachtingsmanagement en heldere communicatie.
- ▶ We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Zo zorgen we voor een prettige en leefbare stad.
- ▶ Zoetermeer is geen eiland, we moeten samen met de buurgemeenten zorgen voor voldoende woningen. Hierin werken we samen, maar bepalen we als Zoetermeer ook nadrukkelijk zelf wat we wel en niet willen bouwen.

1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een wijk waar we ons thuis voelen. Een wijk die groen, schoon en veilig is. Waar burens met elkaar een bijdrage leveren aan het onderhoud van de straat,

door bijvoorbeeld groen te adopteren, maar ook aan het schoonhouden van de eigen tuin, balkon en stoep. Dat vraagt in steeds meer wijken die 'op leeftijd' komen om een vernieuwingsslag.

- ▶ Groen en parken zijn van groot belang voor een leefbare en aantrekkelijke wijk. Dit willen we graag behouden en we willen onze grote parken meer aandacht geven.
- ▶ In de stad is een breed aanbod aan gezonde buitenactiviteiten aanwezig, zoals bijvoorbeeld fitnessparcoursen, klim- en klautertoestellen voor kinderen en toegankelijke wandelpaden.
- ▶ De afgelopen 4 jaar heeft de Zoetermeerse VVD hard ingezet op het verbeteren van het onderhoud van de stad. Deze tijdelijke inzet op verbetering maken we permanent.
- ▶ We maaien en snoeien het groen vaker, hierdoor ziet de stad er aantrekkelijker uit.
- ▶ Vervuiling leidt tot meer vervuiling, daarom ruimen we rotzooi snel op en worden vernielingen snel hersteld.
- ▶ We zetten handhaving in om mensen die de stad vervuilen aan te pakken; de veroorzaker betaalt de kosten waar mogelijk.
- ▶ We vinden het normaal dat mensen ook zelf een bijdrage leveren aan het onderhoud en het schoonmaken van de buurt. We willen dat de gemeente dit stimuleert.
- ▶ Inwoners en ondernemers moeten de mogelijkheid houden om zelf extra te investeren in een mooie inrichting, bijvoorbeeld door het plaatsen van plantenbakken.
- ▶ We vernieuwen wijken integraal. Bij renovatie, sloop- en nieuwbouw nemen we de openbare ruimte zoveel mogelijk mee.
- ▶ Om overlast te beperken, pakken we groot onderhoud zoveel mogelijk tegelijkertijd aan.
- ▶ We concentreren het monumentenbeleid op de historische linten en we leggen de focus op het uiterlijk en de uitstraling.

1.3 Waar je veilig en comfortabel van A naar B kunt

Zoetermeeders reizen veel binnen de stad en van en naar onze buurgemeenten in de rest van de Randstad. We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. De doorstroming moet goed zijn en er zijn geen files in of rondom de stad, zodat je op tijd bij afspraken kunt zijn. En bovenal: de verkeerssituaties veilig zijn voor voetgangers, fietsers en automobilisten.

- ▶ Verkeersveiligheid blijft een speerpunt: verkeersshuften moeten we aanpakken, zeker rondom schoolzones.
- ▶ Wegen, fiets- en wandelpaden moeten er goed uitzien en veilig zijn. Gaten en grote oneffenheden moeten we snel aanpakken.
- ▶ We willen dat de gemeente scholen in Zoetermeer maximaal ondersteunt bij verkeerslessen en -examens.
- ▶ De beste manier om verkeersslachtoffers te voorkomen is door weginrichting aan te laten sluiten bij de maximale snelheid. Op een woonerf waar je stapvoets moet rijden, moet er dus geen ruimte zijn om hard door de straat te kunnen scheuren.
- ▶ We willen onderzoeken hoe de spoorwegovergang bij station Zoetermeer Oost, in combinatie met een verbetering van de kwaliteit, ongelijkvloers gemaakt kan worden. Dat verbetert ook de bereikbaarheid van het Dorp en de Driemanspolder.
- ▶ We gaan door met de wijkverkeerswerkgroepen, waarin buurtbewoners, handhaving en de politie samen kijken hoe de verkeersveiligheid in de buurt verbeterd kan worden.

- ▶ We blijven investeren in OV zoals de RandstadRail. We blijven in de regio inzetten op het doortrekken van de RandstadRail naar Rotterdam (ZoRolijn).
- ▶ De OV-verbindingen tussen Zoetermeer, Leiden en Delft moeten hoogwaardig worden, bijvoorbeeld door te kiezen voor lightrail. Dit is momenteel de drukste busverbinding in de provincie Zuid-Holland. Op korte termijn maken we de bestaande buslijn nog aantrekkelijker door ervoor te zorgen dat de bus minder last heeft van de drukte op het traject tijdens de spits.
- ▶ OV is belangrijk voor mensen die slecht te been zijn. De reguliere bussen en het maatwerkvervoer zoals de wmo-taxi vormen samen een zo optimaal mogelijke OV-verbinding.
- ▶ Zoetermeer moet een intercitystation krijgen. Er moeten meer mensen gaan in- en uitstappen op station Zoetermeer of Lansingerland-Zoetermeer om dit voor elkaar te krijgen. Daarom ontwikkelen we deze gebieden verder als OV-knooppunt in combinatie met woningbouw en bedrijvigheid.
- ▶ We zetten in op de herontwikkeling van RandstadRailhaltes en wijkwinkelcentra in combinatie met woningbouw. Deze vernieuwing is goed voor woningzoekenden, ondernemers en iedereen die gebruik maakt van de RandstadRail en de winkelcentra.
- ▶ Parkeren moet goed geregeld zijn; betaald parkeren is de allerlaatste oplossing bij parkeerproblematiek. Geld dat de gemeente ontvangt door betaald parkeren zetten we in om de bereikbaarheid te verbeteren, niet om andere kostenposten te dekken.
- ▶ In woonwijken geldt een maximale omvang van bestelbusjes die er geparkeerd mogen worden. De uitbreiding van het aantal handhavers zetten we o.a. in om daar strenger op te handhaven.
- ▶ De gemeente zorgt voor voldoende (bewaakte) fietsenstallingen, zeker op drukke plekken zoals in de binnenstad en rondom stations en haltes.
- ▶ Deelauto's, -scooters en -fietsen zijn handig en geven reizigers veel opties om van A naar B te komen. Dit willen we stimuleren. De gemeente moet een oplossing bieden zodat deze ook netjes en veilig gestald kunnen worden.
- ▶ Er moeten voldoende laadpalen zijn voor elektrische vervoersmiddelen.
- ▶ Door de inzet van verkeerslichten of door een andere inrichting van de wegen groeit de Zoetermeerse hoofdwegenstructuur mee met de nieuwe ontwikkelingen in de stad.
- ▶ De A12 is een belangrijke ontsluiting voor Zoetermeer. De doorstroming moet beter, we blijven daarom bij Rijkswaterstaat aandringen om de versmalling van de A12 ter hoogte van Zoetermeer op te heffen en de rijbaan door te trekken tot aan Den Haag.
- ▶ De wegverbindingen tussen Zoetermeer en Leiden en van Zoetermeer via Leidschenveen naar de A4 moeten in regionaal verband verbeterd worden.

1.4 Vol slimme en duurzame oplossingen

Wij willen dat Nederland in 2050 CO₂ -neutraal is. Daar komen flinke veranderingen bij kijken die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en voor een fijne en leefbare stad, maar het moet wel gebeuren op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers. Door dit slim aan te pakken, kunnen we ons leven blijven leiden zoals we zelf willen en blijft onze stad prettig om in te wonen. Meer doen met minder is het uitgangspunt, we gaan niet inleveren op comfort.

- ▶ We zetten in op het halen van de duurzaamheidsdoelen van de Rijksoverheid. Waar het kan zetten we extra stappen, maar we jagen inwoners niet onnodig op kosten om 'koploper' te zijn. Verduurzaming is een marathon, geen sprint.

- ▶ De gemeente moet zich focussen op het informeren en faciliteren van inwoners. Er komt per wijk een plan voor de verduurzaming van woningen, zodat bijvoorbeeld helder is wanneer het beste moment is om de oude CV-ketel te vervangen door een warmtepomp of hoe je je huis het beste kan isoleren.
- ▶ De beste manier om te verduurzamen is door de isolatie van huizen te verbeteren. Wij willen dat de gemeente dit stimuleert door afspraken te maken met woningcorporaties en verhuurders.
- ▶ De gemeente ondersteunt VVE's (Verenigingen van Eigenaars) bij het nemen van duurzaamheidsmaatregelen.
- ▶ (Sociale) huurders moeten een lening gekoppeld aan de woning kunnen krijgen (object gebonden financieringen) om ook te kunnen investeren in hun huis. Bij een verhuizing gaat de lening door naar de volgende huurder die dan weer baat heeft van de investeringen.
- ▶ We willen dat de gemeente flexibel is in het toelaten van nieuwe concepten, zodat innovatie optimaal kan worden benut bij het verduurzamen van de stad.
- ▶ Nieuwe woningen bouwen we zonder gasaansluiting. Voor bestaande woningen ligt er een goed onderhouden netwerk van gasleidingen. Dit geeft in de nabije toekomst mogelijk kansen met betrekking tot groen gas of waterstof. Duurzaam verwarmen van een huis zonder dat (direct) een hoog isolatieniveau nodig is hierdoor ook mogelijk.
- ▶ Er komen steeds meer initiatieven rondom warmtenetten van de grond. We willen dat de gemeente scherp blijft en aansluit op initiatieven die voor Zoetermeerders (financieel) gunstig zijn.
- ▶ Zoetermeer is een dichtbevolkte stad waar uit meerdere onderzoeken is gebleken dat er geen ruimte is voor windmolens. We zijn daarom tegen windmolens in Zoetermeer.
- ▶ We stimuleren het gebruik van daken voor zonnepanelen en 'groendaken'. Op die manier voorkomen we hittestress, besparen we energie en verbeteren we de biodiversiteit in de stad.

1.5 Afvalbeleid

Landelijke wetgeving zorgt ervoor dat het verbranden van restafval op termijn duurder wordt dan nu het geval is en verplicht op die manier gemeenten om minder restafval te produceren. Om te voorkomen dat de kosten flink oplopen heeft de gemeente gekeken hoe we hiermee kunnen omgaan en daarbij kan grofweg gekozen worden voor twee manieren: nascheiding en bronscheiding.

- ▶ De VVD kiest voor een combinatie van nascheiding met vrijwillige bronscheiding. Voor de inwoners betekent dat gemak en ons restafval wordt beter verwerkt dan nu het geval is.
- ▶ De VVD is tegen diftar, waarbij je moet betalen per keer dat je de ondergrondse container opent of per keer dat je de afvalcontainer aan de weg zet.
- ▶ De VVD wil dat het ophalen van grofvuil gratis blijft.

II. Een bloeiende lokale economie

2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Er is een hoop bedrijvigheid en werkgelegenheid op het Dutch Innovation Park en op Bleizo. Steeds meer bedrijven en opleidingen vinden hun weg naar onze stad. Maar de coronacrisis heeft onze Zoetermeerse bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug en juist nu moeten we de economie blijven stimuleren. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- ▶ Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen.
- ▶ De gemeente geeft, binnen de mogelijkheden van de wet, opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers.
- ▶ We zorgen in Zoetermeer voor aantrekkelijke en goed onderhouden bedrijfsterreinen.
- ▶ We willen dat Zoetermeer een stad met voldoende werkgelegenheid is. We werken daarom aan het vestigingsklimaat voor (grote) (inter)nationale bedrijven in Zoetermeer en in de directe omgeving die passen bij het profiel van de stad, zoals bedrijven in de ICT, logistiek en (e-)health.
- ▶ Ook voor kleinere bedrijven, start-ups en scale-ups, moeten er voldoende mogelijkheden zijn om zich te vestigen of te ontwikkelen in onze gemeente. Daarnaast willen we ruimte bieden aan nieuwe combinaties van werken, ondernemen en wonen.
- ▶ Zoetermeer is qua economie en werkgelegenheid geen eiland. We moeten ons verder ontwikkelen tot economisch knooppunt te midden van Rotterdam, Delft, Den Haag, Leiden en Gouda. Voor de werkgelegenheid van onze inwoners is de samenwerking met omliggende gemeenten bij de versterking van de economische ontwikkeling van de regio essentieel.
- ▶ Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- ▶ Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras (maximaal 4 tafeltjes) is geen vergunning nodig. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.
- ▶ Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een eenvoudige meldingsplicht, dus bijvoorbeeld geen (aparte) ventvergunning, uitritvergunning, objectvergunning (zoals voor het plaatsen van een airco) of reclamevergunning meer.

2.2 Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan levendige en aantrekkelijke winkelstraten. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. Een stad komt pas echt tot leven als de binnenstad bruist. Met een veilig en aantrekkelijk centrum, trekken we bezoekers aan van buiten en zorgen we voor een prettige stad, die klaar is voor de toekomst.

- ▶ We staan in Zoetermeer open voor nieuwe ontwikkelingen binnen Zoetermeer. We treden ieder initiatief dat gericht is op de versterking van de economie en het vergroten van werkgelegenheid in de stad met een positief kritische houding tegemoet.
- ▶ We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en bruisende gebieden zorgen voor levendige winkelstraten vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop.
- ▶ We willen dat de vernieuwing van de binnenstad en van de wijkwinkelcentra een permanente activiteit is om deze winkelgebieden aantrekkelijk te houden en leegstand te bestrijden. De wijkwinkelcentra zijn de kurk waar de wijk economie op drijft. Ze moeten zich voortdurend vernieuwen wat betreft fysieke kwaliteit en de samenstelling van de winkelvoorzieningen. Dit is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de vastgoedeigenaren en de winkeliers, maar de gemeente moet deze vernieuwing ondersteunen en, waar nodig, aanjagen.
- ▶ We ontwikkelen de Dorpsstraat door tot gebied met een eigen uitstraling. We zijn trots op de Dorpsstraat en zien verdere kansen voor deze straat. Het middenstuk moet zich vooral richten op winkelen en horeca, het oostelijk deel wordt woongebied en het westelijk deel focust vooral op cultuur en horeca. We willen samen met eigenaren en ondernemers investeren in deze straat.
- ▶ Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Dat is fijn voor onze inwoners en trekt bezoekers aan van buitenaf. Omdat de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied hieraan bijdraagt, bevorderen wij bedrijfsinvesteringszones.
- ▶ We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden door het opstellen van ruime bestemmingsplannen. Zo maken we de stad prettig, bruisend en leefbaar.
- ▶ De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen, een drankje bij de kapper moet bijvoorbeeld kunnen.
- ▶ Recreatie, toerisme en cultuur zijn belangrijk voor onze lokale economie. Daarom willen wij dat de gemeente dit stimuleert met stadspromotie en citymarketing. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur, tenzij er te weinig ruimte voor vrije recreatie overblijft.
- ▶ Het Dutch Innovation Park ontwikkelt zich tot locatie waar bedrijvigheid, onderwijs en wonen samenkomen. De reeds in het gebied gevestigde bedrijven en de Dutch Innovation Factory (DIF), met een combinatie van ICT-bedrijven en de ICT-opleidingen van de Haagse Hogeschool, vormen een uitstekend basis voor verdere bedrijvigheid, startende ondernemers, onderwijs en de huisvesting van studenten en andere jongeren.
- ▶ We willen meer vormen van onderwijs op het DIP, zoals associate degree-onderwijs en onderwijs voor werkenden op het park. Het Dutch Innovation Park is de motor van onze kenniseconomie en innovatie. We zetten in op een regelvrije zone, waar geëxperimenteerd kan worden met innovaties waaronder 5G en automatisch vervoer.

2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

In Zoetermeer zorgen we voor een rijk aanbod van culturele activiteiten, voorzieningen en evenementen. We willen daarmee een groeiend aantal bezoekers naar onze stad trekken.

Hierbij spelen horeca, theaters, podia, evenementen, (sport)verenigingen, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om muziekfestival, een culinair event of het Stadstheater, in Zoetermeer is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

- ▶ In onze stad worden leuke evenementen georganiseerd en er zijn culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit.
- ▶ In Zoetermeer komt meer ruimte voor festivals en andere evenementen. We verlenen de vergunningen waar het kan. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen voor kleine evenementen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht. Zo stimuleren we onder andere nieuwe makers.
- ▶ We benutten onze buitengebieden beter voor het houden van festivals en evenementen en we sluiten op voorhand geen locaties uit. Voor elk evenement geldt uiteraard dat rekening wordt gehouden met omwonenden en met de natuur.
- ▶ Zoetermeer zet proactief in op het vergroten van het festival- en evenementenaanbod in onze stad.
- ▶ Voor de Zoetermeerse VVD zijn het Stadstheater, Cultuurpodium De Boerderij en het Nationaal Video-game museum onze culturele publiekstrekkingen.
- ▶ We concentreren galleries en ateliers voor kunstenaars zoveel mogelijk in westelijk deel van de Dorpsstraat. Dit versterkt de verbinding en vereenvoudigt de mogelijkheden tot krachtenbundeling.
- ▶ We maken onze stad aantrekkelijk door kunst in de openbare ruimte. Bestaande kunstobjecten in de openbare ruimte moeten verplaatst kunnen worden als ze beter aansluiten bij een nieuwe omgeving. Daarnaast moeten er meer mogelijkheden komen voor street art.
- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel. Als uitgangspunt hanteren we een 50%-50% regeling met een afbouw over de jaren.
- ▶ De Zoetermeerse VVD vindt dat via subsidievoorwaarden de samenwerking tussen culturele instellingen bevorderd moet worden. Hierbij gaat het o.a. om onderlinge afspraken over het gebruik van gebouwen en personeel en vooral ook om programmatische afstemming.
- ▶ Ook individuele kunstenaars moeten zelf mogelijkheden benutten voor het verwerven van klantgerichte activiteiten en de daarmee samenhangende financiële inkomsten.
- ▶ Het budget voor cultuur neemt niet toe. We zetten het beschikbare geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.

2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werken is van groot belang voor mensen en voor de samenleving. Werk zorgt voor sociale contacten met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

- ▶ We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden en hoe deze aansluiten op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
- ▶ We verstevigen de afspraken met werkgevers over de samenwerking tussen bedrijven en onderwijs, het scheppen van stageplaatsen voor vmbo- en mbo-leerlingen, onderwijs voor werkenden en het aan het werk helpen van mensen die bij de gemeente zijn ingeschreven als werkzoekende en/of als bijstandsgerechtigde.
- ▶ Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met de opleiding.
- ▶ We richten ons armoedebelief vooral in op ondersteunen van kinderen, onder andere door middel van de Zoetermeerpas. We ondersteunen onze inwoners en helpen hen weer zelfvoorzienend te worden. De beste kans hiertoe is via het vinden van betaald werk.
- ▶ Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- ▶ We zorgen dat werken loont. Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. Zo voorkomen we nieuwe armoedevallen.
- ▶ Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- ▶ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ▶ Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen samen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

2.5 Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers alleen hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Hierdoor kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor

gevochten is onder druk komen te staan, met parallelle samenlevingen als resultaat. Van nieuwkomers verwachten we dat ze, in ruil voor de geboden gastvrijheid, bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, vind je sneller werk. Daarbij bieden we goede begeleiding.

- ▶ We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en zijn geïntegreerd in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
- ▶ De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet voldoende Nederlands spreekt en/of bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
- ▶ Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken de ouders bij het taalonderwijs van hun jonge kinderen.
- ▶ De VVD wil dat we meer aandacht besteden aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTIQ+-rechten, de vrijheid van meningsuiting, seksuele voorlichting, eigen verantwoordelijkheid en wederzijds respect bij inburgering.
- ▶ Voor haatpredikers is er in Zoetermeer geen plaats. De gemeente neemt een proactieve rol in het voorkomen dat imams haat kunnen zaaien en op kunnen roepen om onze waarden en vrijheden te negeren. Haatpredikers krijgen geen podium.
- ▶ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang. Hetzelfde geldt voor organisaties die illegalen helpen.
- ▶ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen of die onze democratische waarden ondermijnen. We leiden ambtenaren actief op om huwelijksdwang te herkennen.

2.6 Waar toegankelijkheid de norm is

- ▶ Wij vinden dat de gemeente voorop moet lopen in de toegankelijkheid voor mensen met een beperking.
- ▶ Als het aan de VVD ligt, vervult de gemeente een voorbeeldfunctie op het gebied van inclusief ondernemen, via het bieden en vergroten van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- ▶ De Zoetermeerse VVD vindt dat iedereen zijn steentje moet bijdragen aan toegankelijkheid en we zullen organisaties, bedrijven en ondernemers aansporen om ons te helpen.

III. Waardevol samenleven

3.1 Met aandachtvolle zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg in Zoetermeer, waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die zo dicht mogelijk bij huis wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je de burens gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje en waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de buurtwinkel kan gaan.

- ▶ Zoetermeeders blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen wijk wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en op woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- ▶ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom gaan we in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- ▶ Zoetermeeders met een hulp- en/of zorgvraag moeten goed en snel geholpen worden. De Zoetermeerse VVD wil één loket voor inwoners waar ze alles rondom hulp- en/of zorgvragen kunnen regelen.
- ▶ Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is.
- ▶ Wanneer zorg nodig is, moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, moet er binnen 3 weken opvang beschikbaar zijn. Thuiszorg wordt binnen 1 week geregeld.
- ▶ We vragen Zoetermeeders om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb).
- ▶ We ontzorgen onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en voor informatie.
- ▶ Respijtzorg kan zorgverleners en mantelzorgers ontlasten. De Zoetermeerse VVD wil hier meer aandacht voor vragen en deze vorm van zorgverlening verder stimuleren.
- ▶ De Zoetermeerse VVD vindt dat het mogelijk moet zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, buurthuizen, IKC's en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- ▶ Als volwassen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners bij de huisarts, bij huisartsenpraktijken en sociale wijkteams. Zij verwijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- ▶ Het is belangrijk om zorg dicht bij huis te organiseren en ook om vroeg te signaleren. Dit kan veel problemen voor de toekomst voorkomen. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor de IKC's (Integraal Kind Centrum). Deze plekken willen we uitbreiden,

zodat er meer voorzieningen voor zowel de kinderen als de ouders op een plek worden aangeboden.

- ▶ Het aanbieden van zorg wordt steeds specialistischer. Hierdoor is het logisch dat ziekenhuizen samenwerken en specialiseren; dit komt de kwaliteit van de zorg ten goede. Een grote stad als Zoetermeer moet van de Zoetermeerse VVD altijd beschikken over een ziekenhuis met minimaal een afdeling spoedeisende hulp (SEH) en een afdeling verloskunde.
- ▶ Ouderen kunnen tegenwoordig langer zelfstandig blijven wonen. Het is dan ook van belang voor onze ouderen om zo lang mogelijk actief te blijven. Dit heeft een positief effect op de gezondheid. Actieve ouderen hebben ook minder last van een steeds groter wordend probleem onder onze ouderen, vereenzaming. De gemeente moet een actieve levensstijl daarom stimuleren.
- ▶ Malafide zorgbureaus kosten de samenleving veel belastinggeld. Fraude in de zorg moet opgespoord en keihard aangepakt worden.

3.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een stad te bieden waarin kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Hier kennen we onze jeugd het beste. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dicht mogelijk bij huis, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig etiketten plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig. Normaliseren noemen we dat. Nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.

- ▶ De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.
- ▶ Kinderen kunnen in Zoetermeer fijn opgroeien en buitenspelen. De VVD wil daarom veilige en gevarieerde speelplaatsen in alle wijken.
- ▶ Er komt een scherpere afbakening van wat onder jeugdzorg valt. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief.
- ▶ Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook dat ze de verantwoordelijkheid nemen voor het gezond en veilig opgroeien van hun kinderen.
- ▶ Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig etiketten en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- ▶ Preventie, het voorkomen van hulp, is erg belangrijk. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt. Zo voorkomen we dat we op latere leeftijd zwaardere hulp moeten bieden.
- ▶ We pakken de wachtlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben, moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.
- ▶ Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.

- ▶ De Zoetermeerse VVD wil de zorg dicht bij huis organiseren. IKC's moeten hier een grotere rol in krijgen door zoveel mogelijk voorzieningen voor kinderen en ouders onder één dak te hebben.
- ▶ De problemen van kinderen hebben vaak te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin kunnen kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- ▶ We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisartsenpraktijken. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ▶ Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en (sport)verenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen

3.3 Waar onderwijs een gelijkwaardige start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren een gelijkwaardige start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

- ▶ Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters en vroegtijdig schoolverlaters in het onderwijs.
- ▶ De Zoetermeerse VVD vindt het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente controleert daarom of scholen zich aan de wet houden: ouders kunnen hun kinderen bij meerdere scholen aanmelden, vanaf 3 jaar oud. We zijn tegen lotingsystemen of postcodebeleid.
- ▶ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal)achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of bij kinderdagverblijven.
- ▶ School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys, contact met jeugdbendes en huiselijk geweld. De overheid grijpt in als de vrijheid van onderwijs wordt misbruikt.
- ▶ De inzet van de Zoetermeerse VVD voor het brede schoolconcept zoals Integraal Kind Centra (IKC) werpt zijn vruchten af. Het heeft een positief effect voor ouders, op de kinderen en voor de veiligheid. We breiden de rol van de IKC's verder uit richting een buurthuisfunctie. Een IKC is er voor jong en oud en stimuleert kinderen hun talenten verder te ontwikkelen.
- ▶ "Een leven lang leren" is belangrijk voor Zoetermeesters. Dit heeft te maken met scholing van werkenden, maar ook met omscholing om mensen beschikbaar te houden voor de arbeidsmarkt. We stimuleren daarom de mogelijkheden voor volwassenenonderwijs in Zoetermeer. Het Centrum voor Kunst en Cultuur (CKC), de bibliotheek en de Volksuniversiteit spelen daarbij een belangrijke rol.

- ▶ Het is belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride-parkeerplekken.
- ▶ Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In onze stad zetten we ons actief in voor het sluiten van een afspraken die pesten tegengaan en voorkomen: het 'anti-pestent-pact'.
- ▶ We zetten in op een ruimer aanbod van middelbaar- en hoger beroepsonderwijs. Het Dutch Innovation Park is uitermate geschikt voor de vestiging van (nieuwe) instellingen voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs. De concentratie van beroepsopleidingen moet bijdragen aan het realiseren van meer doorlopende leerlijnen.
- ▶ We zetten de deur open voor alle beroepsonderwijs instellingen. Zoveel mogelijk Zoetermeeders en mensen van buiten Zoetermeer moeten hun beroepsopleiding kunnen volgen in onze stad. De gemeente moet een actieve rol aannemen om commerciële beroepsopleidingen naar Zoetermeer te halen.

3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner, van jong tot oud, kan sporten.

- ▶ We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en te kunnen sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, willen we dat deze ruimte op een andere plek wordt gecompenseerd.
- ▶ Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom wil de VVD dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken zodat zij problemen op tijd signaleren.
- ▶ Bij nieuwbouw, gebiedsontwikkelingen of groot onderhoud denken we na over hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. De gemeente vraagt daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- ▶ Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Buurtsportcoaches kunnen hierbij helpen.
- ▶ We gaan slim om met de beschikbare sportfaciliteiten, we spreiden de piek zodat meer mensen kunnen sporten.
- ▶ Sport is toegankelijk voor ouderen en voor mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groepen inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.
- ▶ Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ Het is belangrijk dat zoveel mogelijk Zoetermeeders kunnen sporten. Zoetermeerse sportverenigingen die subsidie krijgen, moeten deze inzetten om wachtlijsten te

verkorten. Wij willen dat sportclubs met een wachtlijst voorrang geven aan Zoetermeerse kinderen.

- ▶ Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.
- ▶ Omdat bewegen belangrijk is voor de gezondheid, willen we meer plekken voor Zoetermeesters om in de openbare ruimte te bewegen en sporten. Denk hierbij aan wandelroutes, beweegparken en goede fietspaden.
- ▶ In ons sportbeleid geven we in het bijzonder aandacht aan gelijke kansen en gelijke behandeling van al onze inwoners. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in Zoetermeer.
- ▶ Een nieuw gemeentelijk zwembad wordt op dit moment gebouwd, als deze af is moeten de kosten zoveel mogelijk in de toegangsprijs worden terugverdiend. Voor de minima zorgen we dat zijn een aantal keer per jaar met korting via de Zoetermeerpas ook naar het zwembad kunnen.

IV. Een veilige stad

4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en in ons eigen huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Zoetermeer veilig kan wonen, verblijven, reizen, werken en ondernemen. Dat de stad niet alleen veilig is, maar iedereen zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- ▶ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar.
- ▶ In onze stad moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie van en geweld tegen leden van de LHBTIQ+-gemeenschap keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
- ▶ Een app is soms handig, maar het mag nooit de enige mogelijkheid zijn om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langskomt.
- ▶ In wijken waar problemen zijn met overlastgevende jongeren en jongvolwassenen moeten gerichte maatwerkacties komen. We moeten alles op alles zetten om overlast te voorkomen en om jongeren die afglijden tijdig te ondervangen en weer de goede weg op te helpen. Jongeren die hun leven niet willen beteren krijgen te maken met zero-tolerance handhaving. We zetten hierbij in op een goede samenwerking tussen maatschappelijke instanties, boa's en politie.
- ▶ We maken in Zoetermeer meer en breder gebruik van flexibel cameratoezicht. We plaatsen snel camera's waar nodig, voor verschillende doeleinden.

- ▶ De politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat en in de wijken. Zoetermeer moet zich hard maken om meer agenten te krijgen en we moeten het aantal boa's verdubbelen. De huidige (deels tijdelijke) 21 handhavers willen wij uitbreiden naar 42. Dit past bij een stad met de grootte van Zoetermeer.
- ▶ Je kunt zelf bijdragen aan de veiligheid in je buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen zoals WAS (Wijk Agent Samen) en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen.
- ▶ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze, zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Hufters die dit wel doen pakken we hard aan.
- ▶ Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals het Keurmerk Veilig Wonen en het Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij het goed beveiligen van hun huis of bedrijf tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.
- ▶ Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en op die van het lokaal gezag.
- ▶ De VVD wil dat er een integrale aanpak van grote veiligheidsproblematiek komt voor buurten met veel overlast en veiligheidsproblemen, waarbij ook wordt gekeken naar oorzaken zoals schulden, werkloosheid en verslaving.
- ▶ Er moet snel begonnen worden met de bouw van een nieuw politiebureau, de thuishaven voor de Zoetermeerse politie en voor de regiopolitie.

4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden af door bijvoorbeeld een slechte opvoeding, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van het individu, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

- ▶ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen, jeugdzorg en andere instanties om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt afglijden in georganiseerde criminaliteit.
- ▶ Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op woonfraude, ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt wordt voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ Door wijkagenten die zichtbaar surveilleren, gaan we verloedering en overlast op straat en in wijken tegen. Overlastgevers worden permanent op de huid gezeten en gecontroleerd met een 'very irritating police'-aanpak. Daarbij zetten we in op de patseraanpak uit Rotterdam, waarbij jonge criminelen worden gedwongen hun dure kleding, horloges en brommers in te leveren.
- ▶ Onze boa's verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Indien nodig gebruiken zij stroomstootwapens, wapenstok en/of pepperspray. Ook willen we

dat ze gebruik kunnen maken van technologie zoals cameratoezicht en bodycams om hun veiligheid en die van onze inwoners en hulpdiensten in de stad te vergroten.

- ▶ Boetes die door onze boa's worden uitgeschreven, vloeien terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om de veiligheid te verbeteren.
- ▶ De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om Zoetermeer veiliger te maken. Wij willen dat hij deze ook daadwerkelijk gebruikt. Te denken valt het toepassen van preventief fouilleren en cameratoezicht.
- ▶ Steeds vaker zijn onze inwoners en ondernemers slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsAppfraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting, zodat iedereen weet hoe ze digitale criminaliteit kunnen voorkomen, maar ook waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

V. Een gemeente die klaarstaat voor haar inwoners

5.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen te voorkomen of om ze op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- ▶ Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
- ▶ We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en dat ze er alles aan doen om je zo goed en zo snel mogelijk te helpen.
- ▶ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen, wanneer het hen uitkomt. We starten met het thuisbezorgen van producten zoals paspoorten.
- ▶ Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en is ook buiten kantoortijden open voor zaken die je niet digitaal kunt regelen.
- ▶ De gemeente zorgt ervoor dat de ICT volledig up-to-date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
- ▶ De VVD vindt een transparante overheid belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- ▶ De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan en te bestraffen.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met collega's in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw.

5.2 Waar we onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Zoetermeer maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en

ondernemers aanmoedigt. Bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.

- ▶ Het enthousiasme in de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee.
- ▶ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken. Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan hebben.
- ▶ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen betrokken die dit direct raakt. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ▶ Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft meer oog voor de 'stille meerderheid' die de gemeente niet altijd zo snel weet te bereiken. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

5.3 En waar we verstandig met ons geld omgaan

Gemeenten hebben het financieel zwaar en Zoetermeer is daar helaas geen uitzondering op. Door tekorten in het sociaal domein kan de gemeente geen sluitende begroting maken. De oplossing moet voor het grootste gedeelte komen uit een verhoging van het budget dat de gemeente hiervoor van de Rijksoverheid krijgt. De afgelopen periode heeft Zoetermeer de leiding genomen door bijna alle gemeenten in Nederland achter ons te krijgen in de strijd voor een groter en eerlijker budget. We zullen daar ook de komende periode mee doorgaan.

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belastingen houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

Als er de komende periode extra bezuinigingen nodig zijn, zullen we die zoveel mogelijk realiseren op de plekken waar de tekorten zitten en desnoods door te stoppen met taken waar we niet genoeg geld voor krijgen vanuit de Rijksoverheid. We kunnen de stad niet laten verloederen door te bezuinigen op kritieke zaken als veiligheid en het onderhoud van de stad.

- ▶ De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn goed leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudig inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.
- ▶ We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.
- ▶ De woonlasten blijven zo laag mogelijk.
- ▶ Als de financiële situatie het toestaat, stijgt de Onroerend Zaak Belasting (OZB) de komende vier jaar niet.
- ▶ De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.
- ▶ De VVD wil dat de gemeente zoveel mogelijk gebruik maakt van regionale, provinciale, landelijke en Europese fondsen en subsidieregelingen.

- ▶ De VVD is voor minder regels (deregulering), niet alleen vanuit het belang van inwoners en bedrijven, maar ook om de kosten van de gemeente voor de uitvoering van regels te beperken.